

Brusel 1. prosince 2023
(OR. en)

16040/23

Interinstitucionální spis:
2023/0227(COD)

AGRI 749
AGRILEG 314
SEMENCES 109
PHYTOSAN 119
FORETS 188
CODEC 2279
IA 340

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců (část I) / Rada
Č. dok. Komise:	11503/23
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho uvádění na trh v Unii, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031, 2017/625 a 2018/848 a o zrušení směrnic Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 68/193/EHS, 2002/53/ES, 2002/54/ES, 2002/55/ES, 2002/56/ES, 2002/57/ES, 2008/72/ES a 2008/90/ES (nařízení o rozmnožovacím materiálu rostlin) – zpráva o pokroku

I. ÚVOD

1. Dne 5. července 2023 přijala Komise dva úzce související legislativní návrhy na revizi a aktualizaci pravidel pro produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a reprodukčního materiálu lesních dřevin a jejich uvádění na trh v EU. Jsou součástí balíčku prepisů týkajících se potravin a biologické rozmanitosti, což je soubor legislativních návrhů Komise, který zahrnuje rovněž problematiku zdraví půdy a nových genomických technik a částečnou revizi rámcové směrnice o odpadech. Tyto návrhy byly dne 6. července 2023 předloženy Radě.

2. V současné době relevantní právní předpisy zahrnují směrnici o Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin a jedenáct směrnic o uvádění osiva, rozmnožovacího materiálu rostlin a reprodukčního materiálu lesních dřevin na trh. Některé z uvedených směrnic pocházejí z 60. let 20. století. Tato roztržitost pravidel způsobuje rozdílné prováděcí postupy v členských státech a velkou administrativní zátěž pro příslušné orgány a provozovatele. Stávající právní předpisy navíc nejsou soudržné s jinými právními předpisy v oblasti zdraví rostlin, úředních kontrol a geneticky modifikovaných organismů, jsou z vědeckého hlediska zastaralé a je potřeba je inovovat za účelem prosazování lepších odrůd a adaptace na nové výzvy v oblasti klimatu, aby mohly být splněny cíle Zelené dohody, zejména strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“ a Strategie v oblasti biologické rozmanitosti.
3. Návrh nařízení o rozmnožovacím materiálu rostlin¹ zavádí nový legislativní přístup, neboť nahrazuje deset směrnic o uvádění na trh jediným nařízením. Jeho cílem je zejména:
- zjednodušit právní rámec prostřednictvím jasnějších a harmonizovaných pravidel,
 - usnadnit technický pokrok s cílem podpořit digitální a nové technologie, jako je využívání biomolekulárních technik,
 - snížit administrativní zátěž,
 - zajistit dostupnost vysoce kvalitního rozmnožovacího materiálu rostlin přizpůsobeného měnícím se zemědělským a environmentálním podmínkám,
 - zajistit potravinové zabezpečení, zachování genetických zdrojů rostlin a ochranu biologické rozmanitosti a
 - zlepšit soudržnost s právními předpisy v oblasti úředních kontrol a zdraví rostlin.

¹ Dokumenty 11502/23 + ADD 1.

Nové nařízení se vztahuje na osivo, jakož i na všechny ostatní formy materiálu určeného k vegetativnímu množení celých rostlin. Nezahrnuje reprodukční materiál lesních dřevin, okrasné rostliny, rozmnožovací materiál rostlin vyvážený do třetích zemí ani rozmnožovací materiál rostlin určený pro jiné účely, než je uvedení na trh.

4. V Evropském parlamentu nese hlavní odpovědnost za tento návrh Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova a zpravodajem byl jmenován Herbert Dorfmann (ELS, Itálie). Jeho návrh zprávy byl zveřejněn dne 10. listopadu 2023. Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin poskytne stanovisko.

II. AKTUÁLNÍ STAV PRÁCE V PŘÍPRAVNÝCH ORGÁNECH RADY

1. Návrh a posouzení jeho dopadů² předložila Komise na neformální videokonferenci členů Pracovní skupiny pro genetické zdroje a inovace v zemědělství (dále jen „pracovní skupina“) dne 6. července 2023, po níž následovala prezentace na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov dne 25. července 2023.
2. Posuzování a podrobné diskuse o člancích návrhu pokračovaly od září do prosince 2023. Během španělského předsednictví se celkem tři zasedání pracovní skupiny zaměřila na posouzení a projednání článků 1 až 22 tohoto návrhu.

HLAVNÍ OTÁZKY A DOSAŽENÝ POKROK

3. Delegace vznesly k celému znění návrhu velký počet technických připomínek, a to jak ústně, tak písemně. Jak je uvedeno výše, španělské předsednictví pracuje na revidovaném znění článků 1–22 a snaží se vyhovět většině těchto připomínek s cílem rozpracovat a vyjasnit obsah těchto článků.

² Dokument 11694/23.

a) **Obecné připomínky**

Delegace obecně podporují hlavní cíle návrhu, který má vyjasnit stávající právní předpisy týkající se produkce rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho uvádění na trh, zvýšit soudržnost a umožnit zavedení nových výsledků vědeckého a technického vývoje. Vítají rovněž skutečnost, že jsou zachovány oba pilíře stávajícího systému (registrace a certifikace odrůd).

Delegace v obecných připomínkách, jež poskytly, identifikují několik oblastí, v nichž je třeba příslušná ustanovení upřesnit a vyjasnit:

– **Administrativní zátěž**

Mnoho delegací se domnívá, že na základě obsahu návrhu by se administrativní zátěž pro provozovatele a příslušné orgány v některých oblastech zvýšila a stala by se nepřiměřenou.

Návrh skutečně obsahuje dodatečné požadavky na podávání zpráv a audit určené pro příslušné orgány a vysoký počet povolení nebo povinností ohledně registrace vztahujících se na profesionální provozovatele, které značně zvyšují byrokracii. Administrativní zátěž zvyšuje rovněž zavedení požadavků na dohled a kontrolu v oblastech, které dosud regulovány nejsou, jako je povolení k opětovnému zabalení a označení osiva nebo povolení k produkci určitých druhů materiálu.

– **Právní nástroj / zmocnění Komise**

Návrh slučuje velký počet stávajících směrnic do jediného nařízení. Některé delegace jsou toho názoru, že jeho ustanovení jsou často vágní a že obsahuje velký počet prováděcích aktů a aktů v přenesené pravomoci, což může vést k právní nejistotě, větší roztržitosti a nesoudržnosti se stávajícími vnitrostátními předpisy. Tyto delegace jsou toho názoru, že bude třeba usilovat o rovnováhu mezi větší harmonizací a flexibilitou ohledně vnitrostátních požadavků.

– **Použití**

Nařízení se použije tři roky po vstupu v platnost. Tato lhůta se však vzhledem k tomu, že nařízení obsahuje velký počet ustanovení týkajících se prováděcích aktů, některým delegacím jeví jako příliš krátká. Podle těchto delegací budou členské státy potřebovat více času, neboť budou muset přijmout další vnitrostátní právní akty.

– **Zahrnutí do oblasti působnosti nařízení o úředních kontrolách**

Je třeba dále analyzovat výhody a nevýhody začlenění právních předpisů týkajících se rozmnožovacího materiálu rostlin do oblasti působnosti nařízení (EU) 2017/625 (nařízení o úředních kontrolách). Delegace se obávají, že nevýhody by mohly převážit nad přínosy, neboť tento krok vzhledem k novým povinnostem v oblasti auditu a podávání zpráv zvýší administrativní a finanční zátěž příslušných orgánů.

– **Výjimky**

Některé delegace vyjádřily obavy ohledně výjimek z registrace udělovaných pro heterogenní materiál používaný pro konvenční zemědělství, výjimek z výměny osiva mezi zemědělci a výjimek týkajících se rozmnožovacího materiálu rostlin uváděného na trh pro konečné uživatele.

– **Hodnota pro udržitelné pěstování a využívání /odlišnost, uniformita a stálost (OUS)**

Mnoho delegací zpochybňuje povinnosti týkající se posuzování hodnoty pro udržitelné pěstování a využívání u různých druhů ovoce a zeleniny. Náklady na provádění testů uvedené hodnoty u různých odrůd druhů ovoce a zeleniny a složitá organizace těchto testů by mohly být pro střední a malé šlechtitelské společnosti neudržitelné. Kromě toho existují pochybnosti ohledně uznávání všech testů OUS a testů hodnoty pro udržitelné pěstování a využívání provedených jinými členskými státy, a to v důsledku odlišných klimatických podmínek a stávajícího systému kontroly kvality.

b) Poznámky k článkům 1 až 22

Delegace vznesly zejména tyto připomínky:

– **Předmět (článek 1)**

Není jasné, zda by toto nařízení mělo obsahovat ustanovení o kontrole podmínek pěstování nebo používání rozmnožovacího materiálu rostlin týkající se jiných otázek, než je produkce potravin, krmiv a jiných produktů.

– **Oblast působnosti (článek 2)**

Je třeba vyjasnit požadavky ohledně toho, aby byly do oblasti působnosti tohoto nařízení zahrnuty nové druhy. Některé země požádaly rovněž o zahrnutí ustanovení, jímž by byly z oblasti působnosti tohoto nařízení vyňaty některé druhy rozmnožovacího materiálu rostlin, které nejsou zaměřeny na komerční využití určité odrůdy, tzv. ustanovení o „uzavřeném cyklu“.

– **Definice (článek 3)**

Některé definice je v zájmu vyjasnění určitých aspektů zapotřebí přeformulovat, a to zejména definice těchto pojmů: „koneční uživatelé“, „uchovávaná odrůda“, „úředně uznaný popis“, „škodlivý organismus snižující kvalitu“, „uvádění na trh“, „odchylný typ“ a „hybridní odrůda“; jiné definice je nutno sladit s definicemi uvedenými v právních předpisech v oblasti zdraví rostlin (například „profesionální provozovatel“ a „osivo“) nebo se systémy OECD pro osivo. Řada delegací požádala rovněž o vypuštění „multiklonálních směsí“. Definice budou přezkoumány podruhé s ohledem na úplné první posouzení článků, jichž se týkají.

– **Obecné požadavky na produkci a uvádění na trh (články 5 až 10)**

Rozmnožovací materiál rostlin druhů uvedených v příloze 1 lze produkovat a uvádět na trh pouze tehdy, je-li daný druh registrován v národním nebo evropském registru odrůd a pouze pokud patří do následujících kategorií (materiál nebo osivo předstupňů, základní, certifikovaný a standardní materiál nebo osivo). Vyjmutí komerčního osiva je stále ještě předmětem diskuse. Výjimky z registrace se vztahují na heterogenní materiál, na rozmnožovací materiál rostlin uváděný na trh pro konečné uživatele nebo mezi sítěmi pro uchovávání osiva a na výměnu osiva mezi zemědělci.

Selektované klony a polyklonální rozmnožovací materiál rostlin mohou být rovněž zahrnuty do zvláštních registrů a mohou být produkovány a uváděny na trh podle zvláštních pravidel. Některé delegace poukázaly na to, že tato ustanovení by se na klony ani multiklonální směsi vztahovat neměla.

Příslušný orgán může profesionálnímu provozovateli povolit, aby pod úředním dohledem certifikoval rozmnožovací materiál rostlin pro materiál nebo osivo předstupňů a základní a certifikovaný materiál nebo osivo. V tomto ohledu některé delegace požadovaly, aby byla zachována možnost zamítnout povolení pro některé citlivé činnosti. Kromě toho uvedly, že mohou certifikaci rozmnožovacího materiálu rostlin pod úředním dohledem podpořit pouze v případě, že podrobná pravidla pro kontroly zůstanou v pravomoci členských států. Některé delegace rovněž požádaly o to, aby byla tato ustanovení sladěna s nařízením o úředních kontrolách.

– **Označování (články 15 až 20)**

Jsou stanovena pravidla pro označování rozmnožovacího materiálu rostlin s cílem zajistit jeho správnou identifikaci. Delegace požádaly o vyjasnění některých aspektů, zejména pokud jde o dodržování povinností týkajících se rostlinolékařských pasů uvedených v právních předpisech v oblasti zdraví rostlin a zvláštní požadavky na různé druhy rozmnožovacího materiálu rostlin, na něž se vztahuje povinné označování.

– **Směsi osiva (články 21 a 22)**

Řada delegací požádala o to, aby bylo možné produkovat směsi osiva obsahující rovněž druhy uvedené v příloze I části B a další druhy, na něž se toto nařízení nevztahuje, neboť podle platných právních předpisů tato možnost v současnosti existuje.

4. Předsednictví plánuje, že v nadcházejících týdnech bude v těchto jednáních pokračovat, a bude pracovat na znění předsednictví. Předsednictví uspořádá další neformální videokonferenci členů pracovní skupiny ve dnech 19. a 20. prosince 2023, na které předloží své návrhy³ na přeformulování článků, jež byly dosud posouzeny, s cílem dále rozpracovat a vyjasnit jejich obsah.
 5. V návaznosti na pokrok, kterého bude během španělského předsednictví dosaženo, plánuje nastupující belgické předsednictví v práci na tomto návrhu pokračovat na technické úrovni.
 6. S ohledem na výše uvedené skutečnosti se Rada vyzývá, aby vzala na vědomí pokrok dosažený při posuzování návrhu a uskutečnila výměnu názorů.
-

³ Dokument 16295/23 (bude brzy zveřejněn).